

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. III. Confirmatur eadem doctrina contra Joannem Launoium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

CAPUT III.

Confirmatur eadem doctrina contra Joannem Launoium.

1. **Q**UOD ex illis Christi ad Petrum, verbis omnino perspicuis, *Rogavi pro te Petre, ut non deficiat fides tua* Luc. 22. necessario non sequatur, in fidei quæstionibus Romani Pontificis iudicium esse irreformabile, nonnisi ex duplici capite videtur posse procedere, vel ex eo, quod Christi oratio non fuerit exaudita, vel ex eo, quod idem non deficienti privilegium ad Petri successores non emanaverit. Utrumque verbis continuo sequentibus excluditur, ut superiori capite insinuavimus. Primum quidem, quia Christus Petro munus imponit confirmandorum in fide fratrum, idque tanquam ex oratione pro eo facta consequens; *Rogavi pro te, & tu confirma fratres tuos*; quasi diceret. Ego indeficientem tibi fidem impetravi; da operam, ne alii deficient, quibus verbis exauditum se innuit sine dubio. Secundum autem, quia fidem indeficientem Petro, non solius ipsius causâ, sed in bonum gregis ipsi commissi, atque adeo tanquam supremi Ecclesiæ Pastoris privilegium, ad omnes in illo successuros officio transi-turum, obtentam fuisse significat hæc copulativa, &, quæ collectivæ seu rationalis vim habet; *Ideo ego rogavi, ut non deficiat fides tua, ut tu confirmes fratres tuos*; seu; *Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua*; Tu ergo illo indeficientis fidei munere præditus confirma fratres tuos.

2. Ad eò sancto Augustino certum erat exauditam fuisse hanc Christi pro Petro orationem, ut secus dicere, ceu blasphemiam haberet; *An audebis*, inquit lib. de corrept. & grat. cap. 8. *dicere, etiam rogante Christo, ne deficeret fides Petri, DEFECTV RAM FVISSE*; si Petrus eam deficere voluisset, hoc est si eam usque in finem perseverare noluisse: quasi Petrus aliud ullo modo vellet. quam pro illo Christus rogasset ut vellet, &c. Et beatus Prosper in epistola ad Rufinum; *Certe pro eo rogaverat Dominus, NE DEFICERET FIDES IPSIVS, nec utique frustra rogaverat, cujus una erat cum eo, quem rogaverat operatio.* Privilegium autem illud B. Petri ad ejus successores Romanos transmittendum apertè declarant Concilia, Pontifices,

Patres, & Doctores in sequentibus capitibus producendi, qui ubi de propositâ Ecclesiæ à Romanis Pontificibus circa fidem doctrinâ meminere, ad S. Petrum eam retulerunt.

3. Utrumque complexus est Leo IX. in epistola 9. quæ est ad Michaëlem Constantinopolitanum Episcopum his verbis; *Ego autem rogavi, &c. Erit ergo quisquam tanta dementia, qui orationem illius, cujus velle est posse, audeat in aliquo vacuum putare? Nonne à Sede Principis Apostolorum, Romanâ videlicet Ecclesiâ, tam per eundem Petrum, quam per suos successores convicta, atque expugnata sunt omnium hereticorum commenta, & fratrum corda in fide Petri, quæ hætenus nec defecit, neque in suam deficiet, sunt confirmata?*

4. Joannes tamen Launoius argumentum, quod ex eo Evangelii loco desumitur ad struendum Romani Pontificis in fidei quæstionibus non errandi privilegium, part. 5. epist. 6. more suo dissolvere conatur, proposito primum Decreto Concilii Tridentini sess. 4. contra unanimem consensum Patrum Scripturam sacram interpretari vetantis; tum constitutis quatuor Patrum, & Tractatorum Ecclesiasticorum in alio sensu locum illum Luc. 22. aliter exponentium, Classibus. Sed primo, ut alibi notavimus, si nullum est argumentum, quod à Scripturæ sacræ loco deducitur, si ab aliquo ex Patribus in alio sensu fuerit acceptus: Nihil unquam concludi poterit ex tot illis locis, circa quæ Launoius varias attulit interpretationes, & speciatim ex isto, quem præ manibus habemus, quem quatuor modis expositum probat.

5. Secundo variæ illæ interpretationes, cum inter se contrariæ non sint, nequaquam se destruunt, imò nec alias, quæ addi possunt: ut enim docet S. Thomas quodlibet. 7. art. 14. ad quintum: *Auctor principalis Sacra Scriptura est spiritus sanctus, qui in uno verbo Sacra Scriptura intellexit multò plura, quam per Expositores Sacra Scriptura exponantur, vel discernantur. Quam doctrinam pluribus in locis repetit, adeò illi certa erat. Eam etiam ejus Magister S. Augustinus, aliiq̃ sancti Patres longè antea tradiderant. Itaque, inquit S. Augustinus lib. 12. Confess. cap. 31. cum alius dixerit, hoc sentit (Moyfes, idemq̃ in alio quovis Scriptore Canonico locum habet) quod ego: & alius, imò illud quod ego: religiosus me arbitror dicere; cur non utrumque potius, si utrumque verum est? Et si quid tertium, si quid quartum, & si quid*

quid omnino aliud verum quispiam in his verbis videt, cur non omnia illa vidisse credatur, per quem unus Deus Sacras Litteras, veras, & diversa visibus multorum sensibus temperavit? Alioquin enim Patres posteriores, qui antiquiores tantâ veneratione prosequuntur, tantoque Spiritûs sancti lumine illustratos existimabant, non tam facile novas interpretationes excogitassent, suas præferentes alienis, si vel unum tantum esse ejusdem Scripturæ sensum, aut antiquas interpretationes per novas everti credidissent.

6. Tertio, sed videamus quæ sint illæ interpretationes, quas affert Launoïus. Prima, pro qua refert 44. testes, est; orasse Christum ut Petrus veram fidem nunquam amitteret, quantumvis tentaretur à Diabolo, sed in ea, & gratia Dei tunc demum perseveraret. Verissima quidem est illa interpretatio, sed num excludit privilegium non errandi, cum Petrus fidei quæstionem aliquam Ecclesiæ proponet? num perpetua Petri in fide perseverantia contraria est certitudini ejus judiciorum circa fidem? Num quia ipse erroris erit omnino, ac certò expers, fideles sibi à Christo commissos in errorem impellet? aut numquid prædicta interpretatio privilegium non errandi sistit, ne ad successores Petri pro rectè gerendo supremi Pastoris officio transeat? Nonne e contra in aliquibus ex iis testimoniis contrarium expressè affirmatur? Quid enim sibi volunt illa S. Leonis verba ex ferm. 3. de Anniversario die Assumptionis suæ ad Pontificatum, quæ Launoïus refert sub num. 15. *Commune erat omnibus Apostolis periculum de tentatione formidinis; & Divina protectionis auxilio pariter indigebant, quia Diabolus omnes exagitare, omnes cupiebat elidere, & tamen specialis à Domino Petri cura suscipitur, & pro fide Petri propriè supplicatur, tanquam aliorum status certior sit futurus, si mens Principis victa non fuerit. In Petro ergo omnium fortitudo firmatur, & Divina gratia ita ordinatur auxilium, ut firmitas, quæ per Christum Petro tribuitur, per Petrum Apostolis conferatur. Cum itaque dilectissimi tantum nobis videamus præsidium Divinitus institutum, rationabiliter, & justè in Ducis nostri merito, & dignitate letamur, gratias agentes sempiterno Regi Redemptori nostro Jesu Christo, qui tantam potentiam dedit ei, quem totius Ecclesiæ Principem fecit, ut, si quid etiam nostris temporibus rectè per nos agitur, rectèq; disponitur, illius sit gubernaculis deputandum, cui dictum est; Et tu conversus confirma fratres tuos; & cui post resurrectionem suam Dominus ad Trinitatem*

atque amoris professionem mysticâ insinuatione ter dixit, *Pasce oves meas*; quod nunc quoque procul dubio facit, & mandatum Domini pius Pastor exequitur, confirmans nos cohortationibus suis, & pro nobis orare non cessans. Idem, iidemque ferè verbis continet alter locus ibidem relatus ex serm. 2. de Natal. Apost. Petri, & Pauli.

7. Consonat Theodoretus, his verbis à Launoio sub n. 17. relatis; Ego autem rogavi, &c. *Quemadmodum enim ait, ego te fluctuantem non despexi, ita & tu sustentaculum esto fratribus conturbatis: ET QVO SERVATUS ES AUXILIO IPSE ALIIS IMPARTIRE, neque labascentes impellas, sed erige periclitantes. Idcirco enim & te labare suo, CADERE NON PERMITTO, stabilitatem per te fluctuantibus procuramus. Sic orbem terrarum universum fluctuantem atque labantem MAGNA HÆC COLUMNA CONFIRMAVIT, & ut corrueret, omninò non permisit, sed erexit, stabilemque reddidit, oves Divinas pascere jussus. Idem insinuat Theophilactus sub num. 19. relatus his verbis in capite 22. Luc. Tu verò conversus confirma fratres tuos: planus hujus intellectus est, quia te habeo ut Principem discipulorum, postquam negato me steteris, & ad penitentiam veneris confirma ceteros. Hoc etiam te decet, qui post me PATERA ES ET FIRMAMENTUM ECCLESIAE.*

8. An non eodè tendunt verba Euthymii Zigaboni in eundem locum, relata sub num. 21. *Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Conversus post negationem, videlicet post fletum amarum. Hoc est in pristinum locum denuò restitutus. Fratres autem ejus dicit reliquos Apostolos, aut illos, qui per eos erant credituri.*

9. Nonne aliqui ex his, quos in hac Classe reposuit Launoius, sicut in iis, quæ hîc refert, locis non excludunt à privilegio non errandi, neque Petrum, neque Pontifices in ea dignitate, atque officio ei successuros, ita in aliis locis expressis verbis infallibile Romani Pontificis judicium luculentissimè asserunt, v. g. S. Thomas, cujus alibi verba referimus? Putasne Caietanum, quem sub num. 34. exseribit, sensisse Pontificem in proponenda toti Ecclesiæ doctrina fidei errare posse? Non eum tam malè alibi habuisset Launoius. Testantur egregii illius Doctoris mentem tria prima ejus opuscula, digna omninò quæ legantur. Sufficiat hic recitare illius verba ex commentariis in S. Thom. 2. 2. quæst. 1. art. 2. *Papâ determinante judicialiter, & definitive aliquid esse hæreticum, & ab Ecclesia pro hæresi habendum, constat, quod omnes tenentur acceptare,*

10. Sed cujusmodi est probatio, quam Launoius mutatur ex testimonio Maldonati, quem num. 40. fatetur in ipso loco ab eo citato docere summum Pontificem errare non posse, quia aliàs non posset fideles confirmare? An quia Maldonatus dixit; sibi non displicere interpretationem S. Ambrosii, Theophylacti, & Euthymii, qui conversum exponunt à peccato, quo Christum negavit, actâ penitentiâ, quasi aliis de suo vulnere fecerit medicinam. An illæ interpretationes inter se pugnant, & se invicem perimunt? An sententiam mutavit Maldonatus circa infallibile iudicium Papæ, aut idèò illam minus certam habuit, quia ei non displicuit interpretatio S. Ambrosii, Theophylacti, & Euthymii nequaquam contraria.

11. Stephanus Menochius 43. loco relatus etiam aperte innuit, se indeficientem fidem Petro ut privatæ personæ non tribuere, sed ejus officio, cui succedunt Romani Pontifices. Et tu igitur aliquando conversus, scilicet à peccato negationis, confirma in fide orthodoxa, & reliquis ad salutem ducentibus, fratres tuos, non Apostolos tantum, sed omnes etiam fideles. Quomodocumque intelligenda sit vox illa *Conversus*, quæ, ut alibi dicemus, aliud, quam conversionem à peccato propriè significare potest; planum est, non defecturam Petri fidem, ut possit fratres suos confirmare.

12. Itaque Launoius causæ nostræ profuit plurimum testes conquirens, & congerens, cum si diligentius eorum testimonia expendantur, nobis consentire ne dum non adversari compariantur.

13. Sed quid reponemus ad auctoritatem Alexandri VII. qui Classi huic finem imponit? Nimirum summus ille Pontifex Epistolam ad Lovanienses Theologos scripsit anno 1662. in qua præclarissimorum Ecclesiæ Catholice Doctorum Augustini, & Thomæ Aquinatis inconcussa, tutissimaq; dogmata nuncupavit. Ubi inquit Launoius, doctrinam B. Augustini probando suam facit Quod igitur de B. Augustino dogma retulimus, inconcussum, & tutissimum decernente Pontifice haberi debet. Facilis est ad hominem responsio. Alexander VII. doctrinam Beati Thomæ probando suam facit; Atqui certò certius est, & ex verbis sancti Thomæ suo loco referendis luce clariùs

rius est, sanctum illum Doctorem sensisse summi Pontificis iudicium in quæstionibus fidei esse irrefragabile, & indefectibile; Illud igitur dogma inconcussum, & tutissimum decernente summo Pontifice haberi debet. Cæterum si utriusque Sancti doctrinæ, quam alibi proponimus, comparatio instituitur; longè evidentius erit nobis suffragari sanctum Thomam, quam refragari Divum Augustinum. Quamquam summi prædictum elogium non eo pertinet, ut quidquid illi Sancti dixerunt, Pontifex suum faceret. Alioquin enim non potuisset Constitutionem illam edere circa Conceptionem Beatissimæ Virginis, ex qua Launoius probat, ipsum approbasse Concilium Basileense, cuius Decretum, sicut & ipsa Alexandri Constitutio Divi Thomæ doctrinæ non consonat.

14. Secunda interpretatio loci suprarati ex Luc. 22. est eorum, qui tradunt *orasse Christum, ut Romana Ecclesia, per Petrum fundata, à fide nusquam deficiat.* Hanc etiam interpretationem libenter amplectimur. Non enim excludit auctoritatem summi Pontificis, imò eam adstruit. Quis enim Ecclesiam Romanam idè in fide immobilem esse non fatebitur, quod ejus specialiori modo Caput sit summus Pontifex, à quo privilegium illud in ejus membra, quatenus ipsi conjuncta sunt, derivatur. Id apertissimè declarant ipsamet testimonia, quæ Launoius in hanc Classem conjicit, quæque nos suis locis reddemus. Nec videtur aliunde peti posse illud privilegium. Propter illam orationem Christi, inquit Joannes Dartis Regius in Academia Parisiensis Professor, de Beneficiis sect. 1. cap. 3. *sua illa ejus verba, omnes colligunt ECCLESIAM ROMANAM NON POSSE ERRARE.* Oratio autem Christi pro solo Petro facta est, atque adeò ejus effectus ad Ecclesiam Romanam non nisi per ipsum, ac per ejus successores derivatur.

15. Tertia Classis est eorum, qui tradunt *orasse Christum ut Sedes Petri, seu Apostolica Sedes à fide nusquam deficiat.* Idem de ista dicimus, quod de secunda. Quia enim B. Petri Apostolorum Principis, & Romani Pontificis, eadem est Sedes; eadem erit doctrinæ certitudo.

16. Quarta Classis est eorum, qui tradunt *orasse Christum, ut universalis Ecclesia, vel etiam universale Concilium à fide nunquam deficiat.* Hæc etiam interpretatio vera est in sensu S. Leonis

378 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
supra relati, & aliorum accepta; ut nimirum à B. Petro
tanquam à Capite ad cætera membra defluat doctrinæ circa
fidem certitudo. Ita se ipsos explicant plurimi ex iis, quos
in hac Classe reponit Launoius, præsertim Leo IX. S. Tho-
mas, Beatus Vincentius Ferrerius. Quod ex eorum verbis
suis etiam locis referendis patebit.

17. Idem molitur Launoius in duabus Epistolis sequenti-
bus adversus alia duo Scripturæ loca in superiori capite tracta-
ta; sed cum eandem sequatur methodum, eodem modo
repellendus est. Nec enim in illis opus est diutius immo-
rari.

18. Prætermittere tamen non possum, quod ipsemet Lau-
noius observat in epistola 7. distributis in quatuor Classes
Scriptoribus, qui verba hæc; *Et super hanc Petram edificabo Ec-
clesiam meam*, explicuerunt juxta quatuor varias interpretatio-
nes. *Et primo quidem*, inquit, *nonnulli Patres, in expositione, seu Clas-
se prima, & secunda comparant Origenes, Cyprianus, & Hieronymus, qui
& in quarta: Alii in expositione, seu Classe prima, & tertia, ut Hilarius,
Ambrosius, Cyrillus, & Leo. Quidam in expositione seu Classe tertia, & qua-
ta ut Beda. Sed Augustinus in singulis expositionibus prima, secunda, tertia,
& quarta. Quid ergo colligitur ex varietate interpretationum,*
quas circa tot Scripturæ sacræ loca, congestis pro unaqua-
que quampluribus Autoribus, Launoius distinguit; nisi,
juxta ipsius regulam, nihil ex iis locis colligi posse; quippe
cum non sit unanimis circa ea Patrum consensus: juxta ve-
rò S. Thomæ supra relati regulam, sequitur, Spiritum Sanctum
plura in eisdem verbis intellexisse, quam possint ab Interpre-
tibus intelligi, aut exponi? Undè Launoius nihil efficit,
allatis variis interpretationibus adversus Theologum, qui
aliam ab eo prætermittam adducat, nisi aliis omnibus esset
contraria. Omnibus, dico; quia, si aliquibus congruat,
& ab aliquibus dissentiat, non erit contra unanimem consensum
sanctorum Patrum, cui repugnare prohibuit Concilium Tri-
dentinum. Validior quidem est probatio, quo propius ad
unanimem consensum Patrum accedit; sed non ideo nulla,
quia non ita expressè apud ipsorum plurimos invenitur; si
communibus eorum dogmatibus consonet; si solidis fulcia-
tur rationibus, si ex sacræ Scripturæ, vel ex traditionis prin-
ci-

cipiis convenienter deducatur. Si etiam quantum ad sensum novitate non laboret, aliæve concurrant circumstantiæ.

19. Adde quod cum illæ interpretationes mutuò se non destruant (alioquin enim sanctus Augustinus, qui quatuor complexus est, Hieronymus tres, plures alii duas, non solum inter se, sed sibi ipsis contradixissent, quod de talibus, ac tantis viris præsumere non licet, quodque illorum testimoniiis auctoritatem omnem demeret) si una ex illis causæ pitrocinetur, perindè probat Scripturæ testimonium illi suffragari, ac si nulla esset alia explicatio, quamvis non æquè validè, ac si illud in eodem sensu omnes exposuissent. Quid ergò, si & una evidentè faveat, & aliæ lucem afferant, ut hic; *Prima Classis Patrum, & Ecclesiasticorum Tractatorum, quæ est eorum, qui docent Ecclesiam super Petrum adificatam esse, nonne evidentè favet Romanis Pontificibus apud Catholicos, qui contra hæreticos credunt Ecclesiam nunquam corruisse? Quid autem nocet secunda dicentium super Apostolos, vel eorum Successores adificatam esse Ecclesiam? Aut tertia quæ est eorum, qui dicunt super Petram, id est super illam fidem, quam confessus est Petrus, adificatam esse Ecclesiam; Vel quarta scribentium adificatam esse super Petram Christum Ecclesiam.* Hæc enim omnia vera sunt. Nam & Christus primum, & præcipuum Ecclesiæ fundamentum est; & post Christum Petrus; & alii Apostoli post Petrum, ac cum Petro illorum capite: Et fides est fundamentum; & qui fidei custos, ac quæstionum circa eam supremus Judex, fundamentum est. Id luculentissimè testantur sancti Patres, qui vel omnes illas, vel plures simul ex illis interpretationibus secuti sunt. Nec qui unam tantum afferunt, alias excludunt, etiam si secus aliquandò prima facie videatur. Qui enim v. g. solum Christum fundamentum Ecclesiæ vocant, non idè Apostolos negant esse fundamenta. Nam de Apostolis dicit sanctus Paulus ad Ephesios 2. *Estis Cives sanctorum, & domestici Dei, super-adificati super fundamentum Apostolorum;* de Christo autem dicit idem Apostolus 1. ad Corinth. 3. *Fundamentum aliud nemo potest ponere præter id, quod est Christus Jesus.* Est enim Christus præcipuum fundamentum, minus præcipuum Apostoli, quos inter eminet S. Petrus. Sed nonne quatuor Classibus, quas in duabus his Epistolis distinxit Launojus, quintam adjun-

380 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
gere debuit ? Debuiffe videbimus in fequentibus Capitulis.

20. Idem in octava Epiftola, quod in duabus aliis, cum proportione obfervandum. Licet enim varias Classes non ita diftinctè conftituat; tamen à diverfis, quafi à contrariis, plerumque argumentatur; ut cum probat alios Apoftolos à Petro fuiſſe Paſtores, & illis dictum; *Pasce oves meas*; quod quidem veriſſimum eſt. Sed non inde ſequitur Petrum ſupremum non fuiſſe Paſtorem; nam ideò aliis dictum eſt; *Pasce oves meas*, quia Petri, cui uni propriè id dictum eſt, officii, ac muneris participes erant ?

C A P U T I V.

Probatnr autoritate Conciliorum Orientalium iudicium ſummi Pontificis circa quæſtiones Fidei eſſe irreformabile.

1. **A**rgumentum optimum ad probandum iudicium ſummi Pontificis circa quæſtiones fidei eſſe irreformabile, duci poteſt, ex eo quod nihil unquam à ſummis Pontificibus ſit propoſitum toti Eccleſiæ tanquam fide Divina credendum, in quo à Conciliis Oecumenicis reformandum fuerit eorum iudicium; quin etiam eorum ſententia, tanquam ex Petri Cathedra pronunciata, ſemper cum reverentia ſuſcepta ſit. Quid enim credere vetat Spiritum Sanctum, qui per ſeptemdecim ferè ſæcula ſummis Pontificibus res fidei definiendis ſic adfuit, ut eorum iudicium à Conciliis Oecumenicis, tanquam fidei omninò conſonum, ſuſceptum fuerit, in poſterum etiam adfuturum, ut irreformabiliter iudicent ? Certè periculum mali, quod per tot ſæcula nunquam contigit, non uſque adèdè metuendum erat, ut Illuſtriſſimi Epifcopi Gallicani, omiſſis veris, & præſentibus Eccleſiarum ſuarum malis, huic incerto, vel potiùs nunquam futuro, remedium præparare curarent, eo præſertim Eccleſiam univerſam regente Pontifice, qui, ſi quis unquam, maxima cum